

*М.Оспанов атындағы Батыс Қазақсан Мемлекеттік
Медицина Университеті*

Кафедра: №1 Ішкі аурулар

Факультет: Жалпы медицина

СТУДЕНТТИҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ

Тақырыбы: Спирограмманы тіркеу және түсіндіру.

Орындаған: Берікбай Г.Т. 409 А

Тексерген: Исагалиева А. Ж.

ЖОСПАР:

1. *Спирография туралы мүсінік және қолданылуы.*
2. *Спирографияны жүргізу алгоритмі.*
3. *Спирография жүргізуге көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер.*

СПИРОГРАФИЯ

Спирография (лат.spiro-тыныс алу, грек.grafe-жазу) – өкпенің тыныс алғандағы көлемінің өзгерісін графикалық тіркеу арқылы зерттеу әдісі. Бұл әр түрлі тыныс жүйесінің ауруларын диагностикалайтын қауіncіз әрі ақпаратты әдіс. Оның көмегімен науқастың тыныс алу қызметінің көрсеткіштерін анықтауды болады.

Спирографияның көмегімен анықталатын көрсеткіштер:

- Тыныс алу жиілігі – 1 мин. Ішиңдегі тыныс алу қозғалысы (қалыпты жағдайда орташа 16-17).
- Тыныс алу көлемі – 1 рет тыныс алғандағы өкпеге түсетең ауаның көлемі (ерлерде 300-1200 мл, әйелдерде 250-800 мл).
- Минуттық тыныс алу көлемі - 1 мин ішінде өкпеге келіп түсетең ауаның көлемі (4-10 л).
- Өкпенің тіршілік сыйымдылығы – терең тыныс алғаннан кейін терең тыныс шығарудағы максимальді ауаның көлемі (2,5-7,5 л)
- Тифно индіксі 4/5 ы.

Спирография әр түрлі созылмалы өкпе ауруларын диагностикалауда маңызы зор. Мысалы: созылмалы бронхит, өкпе эмфиземасы, пневмосклероз, созылмалы тыныс тұнышықпасына жүргізу өткөңдегі қажет болып табылады. Сонымен қатар зиянды өнеркәсіптегі халықтың профилактикалық тексерулер кезінде, деңе шынықтыру және спорт пен айналысу барысында, медициналық бақылау жүргізгендеге де қолданады.

Жүргізу алгоритмі

Спирографияны таңертеңгілік уақытта аиқарынға немесе тамақтанғаннан соң 1-1,5 сағат өткеннен соң жүргізеді. Тексерілу алдында темекі шегуден жане қою шай немесе кофе ішуден бас тарту қажет. Егер науқас тексеруден бұрын дәрігер тағайындаған жүйесіне әсер ететін препараттар қабылдаған болса, оларды зерттеуден 6-24 сағат бұрын қабылдауды тоқтатады.

Зерттеу науқастың спирограф алдында отырған қалпында жүргізіледі . Орындықтың биіктігі науқасқа ыңғайлы болатындағы реттелетін болуы керек. Әйтпесе зерттеу нәтижесі дұрыс болмауы мүмкін. Кiімі терең дем алып, терең дем шығару үшін кеуде қуысын қыспайтын бос әрі ыңғайлы болуы қажет.

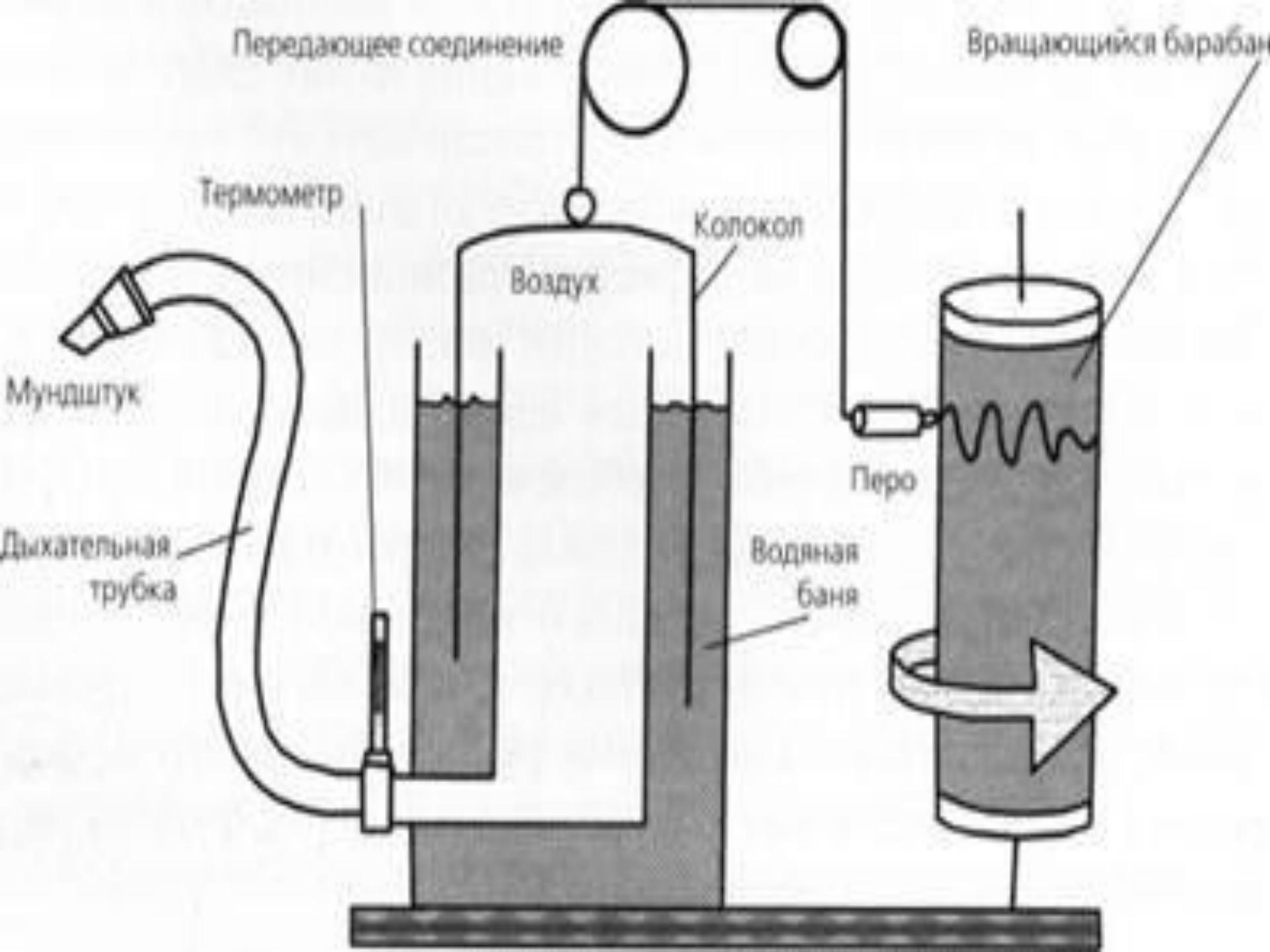

Спирография жүргізуге көрсеткіштер:

- *Өкпе жеткіліксіздігінің түрін және дәрежесін анықтау.*
- *Аурудың үдеуін және дәрежесін анықтау мақсатында өкпелік вентиляцияның көрсеткіш мониторингі.*
- *Бронхиальды обструкцияны бронходилятатормен, холинолитиктермен, ингаляциялық глюокортикоидтармен және мембрана тұрақтандыруышы препараттармен курстық емдеудің тиімділігін бағалау.*

Өкпелік және жүректік жетіспеушіліктің басқа да зерттеу әдістер кешенімен дифференциялды диагностикасын жүргізу.

- Өкпе ауруларына қауіп төнген адамдарда немесе зиянды факторлар әсер ететін жерлерде қызмет ететін адамдарда вентиляциялық жетіспеушіліктің бастапқы белгілерін анықтау.
- Жұмысқа жарамдылық экспертизасы және клиникалық көрсеткіштермен қоса өкпелік вентиляция негізінде жүргізілген әскери экспертиза.
- Бронхиальды обструкцияны анықтау мақсатында бронходилятациялық тесттер жүргізу және бронхтардың гиперреактивтілігін анықтау үшін ингаляциялық тесттер жүргізу.

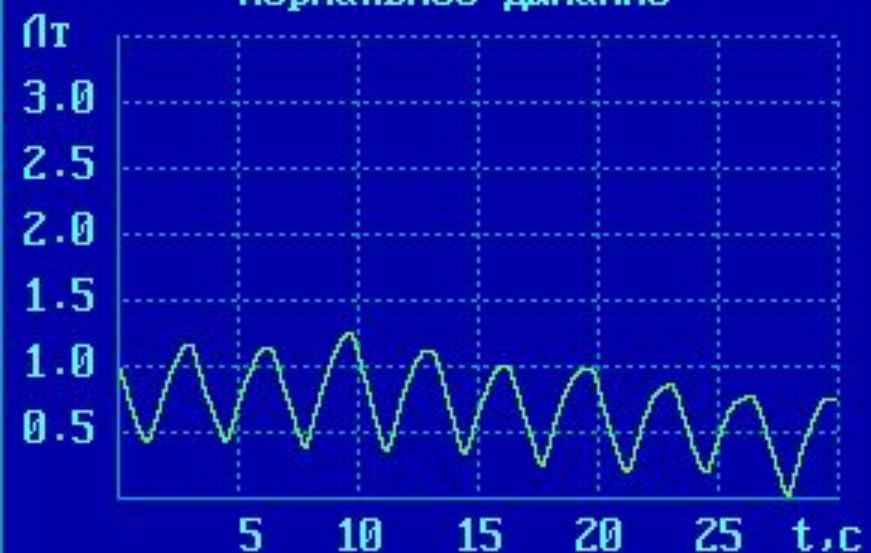

Спирография жүргізуге қарсы көрсеткіштер:

- Спирография өткізуге мүмкіндік болмайтын науқастың жалпы жағдайының ауырлығы.
- Үдемелі стенокардия, миокард инфарктісі, жедел ми қан айналымының бұзылышы.
- Катерлі артериальді гипертензия, гипертензиялық криз.
- Жүктілік токсикозы, жүктіліктің екінші жартысы.
- Үшінші дәрежелі қан айналым жетіспеушілігі.

Ауыр өкпелік жетіспеушілік.

Нормальное дыхание

Жизненная емкость легких

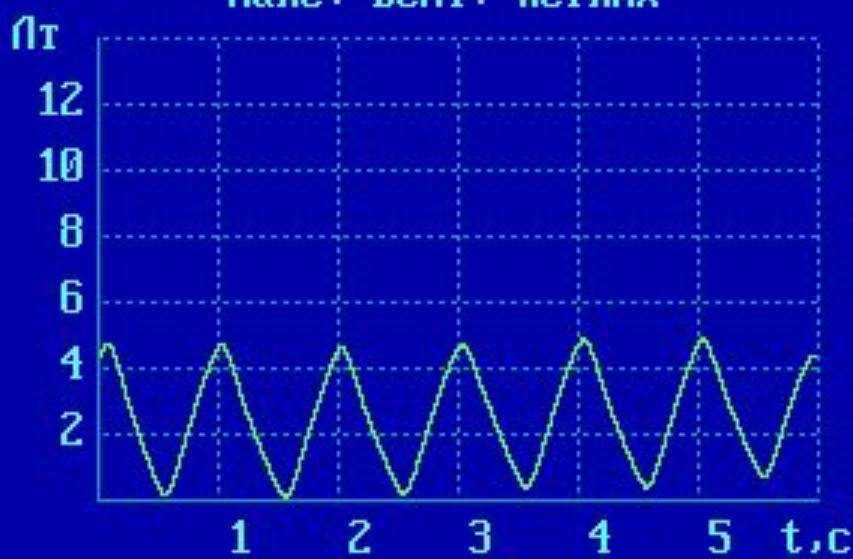
Пр. Тифно 0/0

Об. Скор

Макс. вент. легких

Әдебиеттер:

1. X.K Сәтбаев, A.A. Өтепбергенов, Ж.Б. Нілдібаева. “Адам физиологиясы”, Алматы 2007 жыл
2. Л.З. Тель, К.М.Хамчиев, Н.А. Агаджанян, В.И. Циркин Адам физиологиясы Алматы 2012 жыл
3. Интернет, сайт www.google.ru